

Cuprins

Abrevieri.....	XIII

Volumul I

Capitolul I. Urmărirea penală.....	1
Secțiunea 1. Noțiune. Obiect. Principii.....	1
Secțiunea a 2-a. Acte de cercetare penală. Acte de urmărire penală.....	6
§1. Noțiune.....	6
§2. Categoriile de acte emise de organele de urmărire penală.....	7
Secțiunea a 3-a. Organele care își desfășoară activitatea în legătură cu o cauză penală și competența acestora	10
§1. Organele de urmărire penală	10
§2. Organele de constatare	31
Secțiunea a 4-a. Supravegherea urmăririi penale.....	38
Secțiunea a 5-a. Sesizarea organelor de urmărire penală.....	44
§1. Plângerea.....	44
§2. Plângerea prealabilă	48
§3. Denunțul.....	62
§4. Sesizarea din oficiu	67
§5. Sesizarea EPPO.....	68
§6. Actele încheiate de organele de constatare	70
§7. Alte modalități de sesizare	71
§8. Constituirea dosarului de urmărire penală. Verificarea sesizării.....	72
Secțiunea a 6-a. Începerea urmăririi penale	76
§1. Noțiune. Condiții. Acte procesuale prin care se începe urmărirea penală....	76
§2. Clasarea (soluție de neurmărire penală)	82
Secțiunea a 7-a. Efectuarea urmăririi penale.....	85
§1. Reguli generale	85
§2. Efectuarea în continuare a urmăririi penale față de suspect.....	91
§3. Autorizări sau alte condiții prealabile efectuării în continuare a urmăririi penale față de o persoană	103
§4. Preluarea efectuării urmăririi penale	105
§5. Trimiterea cauzei la Parchetul European. Dreptul de evocare al EPPO.....	107
Secțiunea a 8-a. Procedura audierii anticipate	110
§1. Noțiune. Condiții.....	110
§2. Încuviințarea procedurii și audierea	112
Secțiunea a 9-a. Punerea în mișcare a acțiunii penale în cursul urmăririi penale.....	114
Secțiunea a 10-a. Extinderea urmăririi penale	125
Secțiunea a 11-a. Extinderea acțiunii penale.....	131

Secțiunea a 12-a. Schimbarea încadrării juridice	132
Secțiunea a 13-a. Suspendarea urmăririi penale	136
§1. Noțiune. Cazuri de suspendare	136
§2. Aspecte procedurale	139
Secțiunea a 14-a. Trimiterea cauzei la un alt parchet.....	141
Secțiunea a 15-a. Terminarea urmăririi penale	143
Secțiunea a 16-a. Soluții ce pot fi dispuse de procuror	145
§1. Soluții prin care se continuă urmărirea penală	146
§2. Soluții de trimitere în judecată	147
§3. Clasarea.....	156
§4. Renunțarea la urmărirea penală.....	174
Secțiunea a 17-a. Procedura de confiscare specială a unor bunuri sau desființare a unui înscris în cazul clasării/renunțării la urmărirea penală	193
§1. Noțiune.....	193
§2. Titularul sesizării.....	196
§3. Competența	197
§4. Aspecte procedurale	198
Secțiunea a 18-a. Reluarea urmăririi penale	211
§1. Reluarea urmăririi penale după suspendare	212
§2. Restituirea cauzei la parchet.....	212
§3. Redeschiderea urmăririi penale.....	214
§4. Respingerea acordului de recunoaștere a vinovăției	233
Secțiunea a 19-a. Continuarea procesului penal la cererea suspectului sau inculpatului	233
Capitolul II. Plângerea împotriva actelor și măsurilor de urmărire penală	239
Secțiunea 1. Procedura „internă” de soluționare a plângerii formulate împotriva actelor organelor de urmărire penală	239
Secțiunea a 2-a. Plângerea în fața judecătorului împotriva soluțiilor procurorului de netrimitere în judecată	244
§1. Acte supuse controlului judiciar.....	244
§2. Titularii plângerii	246
§3. Condițiile și termenul de formulare a plângerii.....	253
§4. Competența	255
§5. Aspecte procedurale	257
§6. Contestatja.....	270
Capitolul III. Procedura de confirmare a renunțării la urmărirea penală	273
§1. Noțiune.....	273
§2. Procedura internă de verificare a legalității și temeiniciei soluției de renunțare la urmărirea penală.....	274
§3. Procedura judiciară de verificare a legalității și temeiniciei soluției de renunțare la urmărirea penală.....	278
Capitolul IV. Camera preliminară.....	293
Secțiunea 1. Camera preliminară – fază distinctă a procesului penal	293
§1. Fază sau etapă procesuală?.....	293

§2. Ipoteze de proces penal care nu parcurge faza camerei preliminare	297
§3. Puterea de lucru judecat a încheierii judecătorului de cameră preliminară	298
Secțiunea a 2-a. Obiectul camerei preliminare	305
Secțiunea a 3-a. Procedura camerei preliminare	355
§1. Măsuri premergătoare	355
§2. Cererile și excepțiile care pot fi formulate	360
§3. Contradictorialitatea și oralitatea procedurii de cameră preliminară	362
§4. Procedura incidentală	367
Secțiunea a 4-a. Soluțiile judecătorului de cameră preliminară	374
Secțiunea a 5-a. Contestația	377
Secțiunea a 6-a. Măsuri preventive și alte măsuri procesuale în camera preliminară	387
Capitolul V. Judecata	399
Secțiunea 1. Noțiuni	399
Secțiunea a 2-a. Principii	400
§1. Desfășurarea judecății în ședință publică	401
§2. Oralitatea ședinței de judecată	409
§3. Egalitatea armelor	410
§4. Principiul contradictorialității	411
§5. Principiul nemijlocirii	422
Secțiunea a 3-a. Dispozițiile generale privind judecata	429
§1. Pregătirea ședinței de judecată	429
§2. Reguli generale referitoare la desfășurarea ședinței de judecată	430
Secțiunea a 4-a. Judecata în primă instanță	489
§1. Obiectul judecății în primă instanță	489
§2. Participarea procurorului la judecata în primă instanță	498
§3. Participarea inculpatului la judecată și drepturile acestuia	500
§4. Participarea celorlalte persoane vătămate, părți și a altor subiecți procesuali la judecată și drepturile acestora	505
§5. Asigurarea apărării	505
§6. Măsurile premergătoare primului termen de judecată	508
§7. Primul termen al ședinței de judecată în primă instanță	508
§8. Procedura abreviată a judecății în cazul recunoașterii învinuirii	512
§9. Determinarea probelor ce urmează a fi administrate potrivit procedurii de drept comun	543
§10. Cercetarea judecătorească	550
§11. Dezbaterile	578
§12. Ultimul cuvânt al inculpatului	580
§13. Schimbarea încadrării juridice a faptei	581
§14. Soluții pe care le poate pronunța prima instanță	592
§15. Comunicarea sentinței penale	614
§16. Efectele sentinței penale nedefinitive	616

Capitolul VI. Căile ordinare de atac	617
Secțiunea 1. Apelul	617
§1. Noțiune.....	617
§2. Hotărâri judecătorești supuse apelului	618
§3. Titularii apelului.....	621
§4. Declararea apelului	626
§5. Renunțarea la apel.....	635
§6. Retragerea apelului	636
§7. Efectele exercitării căii de atac a apelului	637
§8. Judecata în apel	647
§9. Soluțiile la judecata în apel	667
Secțiunea a 2-a. Contestația	687
§1. Noțiune. Natură juridică.....	687
§2. Obiectul contestației.....	687
§3. Termenul de declarare a contestației	688
§4. Calitatea procesuală activă.....	689
§5. Instanța competentă.....	690
§6. Efecte	691
§7. Procedura de soluționare a contestației	692
§8. Soluții	692

Volumul II

Capitolul VII. Căile extraordinare de atac.....	697
Secțiunea 1. Contestația în anulare	698
§1. Cazurile de contestație în anulare.....	698
§2. Hotărâri supuse contestației în anulare.....	733
§3. Aspecte procedurale	735
Secțiunea a 2-a. Revizuirea.....	748
§1. Cazuri de revizuire	750
§2. Hotărâri supuse revizuirii	787
§3. Aspecte procedurale	795
§4. Procedura de judecată a revizuirii hotărârilor judecătorești pronunțate în materie penală ca urmare a condamnării statului român de Curtea Europeană a Drepturilor Omului.....	814
Secțiunea a 3-a. Recursul în casație	821
§1. Noțiune.....	821
§2. Hotărâri judecătorești supuse recursului în casație	824
§3. Titularii recursului în casație.....	828
§4. Declararea recursului în casație	830
§5. Instanța competentă să judece recursul în casație	836
§6. Cazuri de casare	836
§7. Efectele exercitării recursului în casație.....	861
§8. Aspecte procedurale	863
Secțiunea a 4-a. Redeschiderea procesului penal în cazul judecării în lipsa persoanei condamnate	875

§1. Noțiune. Natură juridică.....	875
§2. Judecata <i>in absentia</i> în jurisprudența Curții Europene.....	875
§3. Standardul Curții Europene în materia redeschiderii procedurilor în cazul judecării <i>in absentia</i>	878
§4. Executarea în cadrul Uniunii Europene a hotărârilor judecătorești pronunțate <i>in absentia</i>	882
§5. Hotărârile judecătorești supuse căii extraordinare de atac	887
§6. Aspecte procedurale	889
Capitolul VIII. Proceduri speciale	914
Secțiunea 1. Acordul de recunoaștere a vinovăției	915
§1. Noțiune.....	915
§2. Titulari.....	916
§3. Condiții pentru încheierea acordului de recunoaștere a vinovăției	918
§4. Obiectul acordului de recunoaștere a vinovăției	925
§5. Conținutul acordului de recunoaștere a vinovăției	932
§6. Procedura în fața primei instanțe.....	934
§7. Apelul.....	960
§8. Căile extraordinare de atac.....	967
Secțiunea a 2-a. Procedura în cauzele cu infractori minori.....	968
§1. Reguli generale	968
§2. Urmărirea penală potrivit procedurii speciale.....	971
§3. Judecata potrivit procedurii speciale	979
§4. Executarea măsurilor educative neprivative de libertate.....	986
§5. Prolungirea sau înlocuirea măsurilor educative neprivative de libertate....	997
§6. Executarea măsurilor educative privative de libertate	1000
Secțiunea a 3-a. Procedura reabilitării	1032
§1. Reabilitarea de drept	1032
§2. Reabilitarea judecătorească.....	1037
Secțiunea a 4-a. Procedura privind tragerea la răspundere penală a persoanei juridice	1051
§1. Reguli procedurale speciale	1051
§2. Punerea în executare a pedepsei amenzii	1074
§3. Punerea în executare a pedepselor complementare.....	1075
Secțiunea a 5-a. Contestația privind durata procesului penal.....	1083
§1. Noțiunea de termen rezonabil al procedurilor.....	1083
§2. Criterii de apreciere a termenului rezonabil al procedurilor	1085
§3. Aplicarea de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului a standardelor europene ale rezonabilității procedurii în cauze împotriva României	1088
§4. Remedii pentru judecarea cauzelor într-un termen rezonabil.....	1091
§5. Contestația privind durata rezonabilă a procesului penal.....	1096
Capitolul IX. Executarea hotărârilor penale definitive.....	1109
Secțiunea 1. Punerea în executare a hotărârilor penale definitive.....	1109
§1. Noțiune.....	1109

§2. Judecătorul delegat cu executarea	1111
§3. Judecătorul delegat cu supravegherea privării de libertate.....	1114
§4. Hotărâri penale executorii	1116
§5. Punerea în executare a pedepselor principale	1123
§6. Punerea în executare a pedepselor complementare	1140
§7. Punerea în executare a măsurilor de siguranță	1146
§8. Punerea în executare a altor dispoziții.....	1164
§9. Punerea în executare a amenzii judiciare și a cheltuielilor judiciare avansate de stat	1185
§10. Punerea în executare a dispozițiilor civile din hotărâre	1187
Secțiunea a 2-a. Amânarea executării pedepsei închisorii sau a detențiunii pe viață	1190
§1. Noțiune.....	1190
§2. Cazuri de amânare a executării pedepsei	1191
§3. Aspecte procedurale	1197
§4. Revocarea amânării executării pedepsei	1201
Secțiunea a 3-a. Întreruperea executării pedepsei închisorii sau a detențiunii pe viață	1202
§1. Noțiune. Cazuri	1202
§2. Aspecte procedurale	1203
Secțiunea a 4-a. Schimbări în executarea unor hotărâri	1209
§1. Anularea renunțării la aplicarea pedepsei	1209
§2. Revocarea sau anularea amânării aplicării pedepsei	1211
§3. Revocarea sau anularea suspendării executării pedepsei sub supraveghere	1216
§4. Înlocuirea pedepsei detențiunii pe viață cu pedeapsa închisorii.....	1223
§5. Modificări de pedepse în situația reținerii unor cazuri de unitate legală sau pluralitate de infracțiuni	1225
§6. Liberarea condiționată.....	1235
§7. Intervenirea unei legi de dezincriminare	1259
§8. Intervenirea unei legi penale mai favorabile	1275
§9. Amnistia și grațierea	1279
Secțiunea a 5-a. Reguli procedurale în fața instanțelor de executare	1280
Secțiunea a 6-a. Contestația la executare	1284
§1. Noțiune. Cazuri	1284
§2. Cazuri de contestație la executare	1287
§3. Aspecte procedurale	1310
Bibliografie generală	1323
Index	1327

Capitolul I

Urmărirea penală

În acest capitol va fi analizată prima fază a procesului penal, fiind reliefată modalitatea de sesizare a organelor de urmărire penală, constituirea dosarului penal, precum și activitățile specifice care urmează a fi efectuate de organele de urmărire penală pentru a strânge probele necesare soluționării cauzei.

De asemenea, vor fi prezentate principalele garanții ale dreptului la un proces echitabil de care beneficiază persoanele implicate în procesul penal.

Cunoașterea condițiilor în care se poate dispune începerea urmăririi penale, continuarea efectuării urmăririi penale față de suspect, punerea în mișcare a acțiunii penale, extinderea procesului penal și a acțiunii penale, precum și a soluțiilor pe care le poate dispune procurorul după efectuarea urmăririi penale prezintă o importanță semnificativă, deoarece, în funcție de aceste reguli procedurale, se va evalua ulterior de către judecător legalitatea și temeinicia soluțiilor de neurmărire penală sau de netrimiteră în judecată, respectiv de redeschidere a urmăririi penale sau legalitatea și loialitatea efectuării urmăririi penale.

Secțiunea 1. Noțiune. Obiect. Principii

- urmărirea penală este *prima fază a procesului penal* și constă în ansamblul activităților desfășurate de organele de urmărire penală în vederea strângerii probelor necesare cu privire la existența infracțiunilor, identificarea infractorilor¹ și la stabilirea

¹ În DCC nr. 636/2019 s-a reținut că „art. 285 C.proc.pen. definește obiectul urmăririi penale, prima fază a procesului penal, ce constă în strângerea probelor necesare cu privire la existența infracțiunilor, la identificarea persoanelor care au săvârșit o infracțiune și la stabilirea răspunderii penale a acestora, pentru a se constata dacă este sau nu cazul să se dispună trimiterea în judecată. În doctrină au fost analizate sintagmele utilizate în definirea obiectului urmăririi penale, reținându-se că prin «*strângerea probelor necesare*» se înțelege operațiile de descoperire, de adunare și de conservare a probelor fără de care nu s-ar putea cunoaște dacă s-a comis sau nu o faptă care ar putea fi o infracțiune și dacă cel presupus că a săvârșit-o este făptuitorul. Prin «*existența infracțiunilor*» se înțelege în primul rând existența materială a unei fapte și, în al doilea rând, dacă acea faptă este prevăzută de legea penală și constituie o tentativă pedepsibilă sau o faptă consumată. Totodată, prin expresia «*identificarea făptuitorului (a persoanelor care au săvârșit o infracțiune)*», criticată în prezenta cauză, se înțelege că probele adunate trebuie să procure și date necesare pentru cunoașterea făptuitorilor (autorilor, coautorilor, instigatorilor, complicilor), atât în privința persoanei lor fizice, cât și cu privire la identitate. De asemenea, prin «*stabilirea răspunderii*» se înțelege că probele necesare trebuie să

răspunderii penale și, după caz, civile a acestora, pentru a se constata dacă este sau nu cazul să se dispună trimiterea lor în judecată;

- urmărirea penală are *trei etape procesuale*: etapa de investigare a faptei (odată cu începerea urmăririi penale *in rem* până la continuarea efectuării urmăririi penale față de suspect/punerea în mișcare a acțiunii penale), cea de investigare a persoanei (după continuarea efectuării urmăririi penale față de suspect/punerea în mișcare a acțiunii penale) și rezolvarea cauzei de către procuror;

- procesul penal cunoaște *întotdeauna* faza urmăririi penale, neexistând nicio excepție, deoarece, potrivit Codului de procedură penală, instanța nu mai poate proceda la extinderea procesului penal cu privire la alte fapte și persoane;

Obiectul urmăririi penale îl constituie:

a) **strângerea probelor** necesare cu privire la existența infracțiunilor, la identificarea persoanelor care au comis infracțiuni (autori sau participanți la comiterea infracțiunii) sau a victimelor infracțiunilor și la stabilirea răspunderii penale sau civile a subiecților activi ai infracțiunii, respectiv a persoanelor care răspund civilmente pentru aceștia¹; organele de urmărire penală trebuie să strângă atât probe în acuzarea, cât și pe cele în apărarea suspectului sau inculpatului și să lămurească cauza sub toate aspectele (inclusiv cu privire la împrejurările care au determinat, înlesnit sau favorizat săvârșirea infracțiunii); deopotrivă, trebuie stabilite urmările de natură patrimonială ale faptei investigate, indiferent dacă există sau nu constituire de parte civilă în cauză, în unele cazuri putând fi incidentă sancțiunea confiscării speciale sau pot fi întrunite cerințele pentru dispunerea renunțării la urmărirea penală;

- în vederea respectării dreptului la viață (art. 2 CEDO) și la demnitate prin evitare supunerii la rele tratamente (art. 3 CEDO), CtEDO a apreciat că statele au o obligație procedurală pozitivă de a desfășura o anchetă aprofundată și efectivă care să conducă la lămurirea faptelor investigate, fără perioade lungi de inactivitate (a se vedea cauza *Rupa c. României* sau cauza *Soare c. României*).

b) **evaluarea probelor** strânse pentru a se constata dacă este cazul să se dispună continuarea efectuării urmăririi penale față de suspect, punerea în mișcare a acțiunii penale și trimiterea în judecată a inculpatului sau o soluție de clasare, respectiv renunțare la urmărirea penală.

privească nu numai materialitatea faptelor, ci și date suficiente pentru a se putea cunoaște dacă făptuitorii au săvârșit fapta cu intenție, dacă pot fi trași la răspundere penală pentru faptele săvârșite și «dacă este cazul sau nu» să se dispună trimiterea în judecată”.

¹ În doctrină (*Tr. Pop, Drept procesual penal, Partea specială, vol. IV, Tipografia Națională, Cluj, 1948, p. 49*) s-a arătat că prima funcție în administrarea și realizarea justiției penale este ca infracțiunile și infractorii să fie descoperiți. Nedescoperirea acestora în domeniul dreptului penal și al apărării este echivalent „cu nedescoperirea bolilor sau a bolnavilor contagioși în domeniul medicinei și al sănătății publice”. Ancheta pe care o desfășoară organele statului este impusă în mod imperios de această condiție de primă necesitate a apărării sociale. Descoperirea infracțiunilor fără descoperirea infractorilor este o operă incompletă, fiind chiar o alarmare a societății, fără să i se poată restabili liniștea; este o slăbire a încrederii societății în aparatul însărcinat cu acest rol și o primă încurajare pentru infractori.

- în scopul realizării eficiente a obiectului urmăririi penale unitățile de poliție din structura organizatorică a Ministerului Afacerilor Interne împreună cu cele al Ministerului Public asigură specializarea polițiștilor în efectuarea activităților de constatare a infracțiunilor, de identificare a autorilor și de cercetare penală, în raport de tipul infracțiunilor și modul de comitere a acestora;

- pe întreg parcursul fazei de urmărire penală respectarea principiilor fundamentale ale procesului penal (art. 2-12 C.proc.pen.)¹ are caracter obligatoriu. Acest caracter rezultă din *forța juridică supralegislativă* pe care noul Cod de procedură penală le-o acordă principiilor prin raportare la izvoarele lor; astfel, normele din cadrul Codului de procedură penală nu ar trebui să vină în conflict nici cu principiile fundamentale ale dreptului penal și nici cu alte principii, drepturi, libertăți ori garanții care fac parte din blocul de convenționalitate sau de constituționalitate; în aceste condiții, cred că prin utilizarea normelor din capitolul dedicat principiilor se pot suplini carențele legislative ori se poate oferi o interpretare normelor echivoce relative la urmărirea penală;

- în cadrul procesului penal faza de urmărire penală prezintă *trei caracteristici specifice*, respectiv:

(i) *caracterul nepublic* al urmăririi penale [art. 285 alin. (2) C.proc.pen.]; ca excepție, există și acte de urmărire penală la care poate participa publicul într-o anumită măsură (de pildă, participarea unui martor asistent la efectuarea percheziției domiciliare într-un spațiu în care nu se află nicio persoană); posibilitatea părților și a subiecților procesuali principali ori a avocaților acestora de a participa, la cerere, la actele de urmărire penală, precum și dreptul acestora de a consulta dosarul de urmărire penală nu sunt de natură de a conduce la concluzia caracterului public al urmăririi penale²;

¹ Pentru o analiză detaliată a principiilor fundamentale ale procesului penal, a se vedea *M. Udrouiu, Sinteze de Procedură penală. Partea generală*, ed. a 3-a, Ed. C.H. Beck, București, 2022.

² În DCC nr. 611/2017, Curtea Constituțională a reținut că „dispozițiile legale interne (Constituția, legea privind statutul senatorilor și deputaților sau regulamentele parlamentare) nu reglementează dreptul comisiei de anchetă de a solicita dosare judiciare (copii de pe actele din acestea), indiferent de stadiul procesual în care acestea se află, în condițiile în care regimul juridic al unor asemenea documente este strict determinat de lege. (...) Așa fiind, în lipsa unei reglementări exprese privind obligația de a transmite, la cerere, informații cu caracter nepublic referitoare la proceduri judiciare, persoanele și autoritățile publice care dețin astfel de informații sunt ținute să respecte cadrul legislativ în vigoare, care le impune măsuri de protecție a informațiilor aparținând categoriilor menționate. În acest context, răspunsul formulat de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție în data de 4 septembrie 2017 (prin care procurorul general arată că actele de urmărire penală își păstrează caracterul nepublic și după terminarea fazei de urmărire penală și adoptarea unei soluții în cauză și, aplicând dispozițiile legale, face o prezentare a activităților efectuate în cadrul urmăririi penale și a probelor administrate în cauza ce formează obiectul Dosarului de urmărire penală nr. 213/P/2017, prezentând și soluția dispusă în cauză) este în acord cu prevederile legale în vigoare. Pe cale de consecință, Curtea constată că nu există un conflict juridic de natură constituțională între Parlamentul României, pe de o parte, și Ministerul Public – Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, pe de altă parte, generat de refuzul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție de a transmite o copie a dosarului de urmărire penală, aflat pe rolul acestui parchet, Comisiei speciale de anchetă a Senatului și Camerei Deputaților pentru verificarea aspectelor ce țin de organizarea alegerilor din 2009 și de rezultatul scrutinului prezidențial”.

- în DCC nr. 611/2017 s-a reținut că din interpretarea *per a contrario* a art. 12 alin. (1) din Legea nr. 544/2001 rezultă că pot constitui informații de interes public, deci care pot fi accesate în condițiile legii, „doar informațiile privind procedura în timpul anchetei penale, care nu periclitează rezultatul anchetei, nu dezvăluie surse confidențiale ori nu pun în pericol viața, integritatea corporală, sănătatea unei persoane în urma anchetei efectuate sau în curs de desfășurare, precum și informațiile privind procedurile judiciare, a căror publicitate nu aduce atingere asigurării unui proces echitabil ori interesului legitim al oricăreia dintre părțile implicate în proces. Legea face vorbire despre caracterul public al unor „informații privind procedura în timpul anchetei penale”, respectiv al unor „informații privind procedurile judiciare”, deci al unor aspecte punctuale (privind, de exemplu, evoluția procedurilor într-o cauză penală, stadiul lor sau eventualele măsuri procedurale dispuse), nicidecum despre caracterul public al dosarului de urmărire penală sau al dosarului aflat pe rolul unei instanțe judecătorești, în integralitatea sa, care rămâne guvernat de regimul juridic al informațiilor nepublice. Mai mult, chiar în cadrul categoriilor „informații privind procedura în timpul anchetei penale”, respectiv „informații privind procedurile judiciare”, stabilind criteriile în funcție de care acestea dobândesc caracter public sau își prezervă caracterul nepublic (respectiv periclitarea rezultatului anchetei, dezvăluirea unor surse confidențiale, punerea în pericol a vieții, integrității corporale sau sănătății unei persoane, afectarea unui proces echitabil ori a interesului legitim al unei părți implicate în proces), legea reglementează răspunderea pentru aplicarea întocmai a acestor măsuri de protecție a informațiilor în sarcina persoanelor și autorităților publice care dețin astfel de informații, precum și instituțiilor publice abilitate prin lege să asigure securitatea informațiilor;

- prin DCC nr. 650/2018, instanța de contencios constituțional a arătat că în lipsa unei reglementări exprese privind obligația de a transmite, la cerere, informații cu caracter nepublic referitoare la proceduri judiciare, persoanele și autoritățile publice care dețin astfel de informații sunt ținute să respecte cadrul legislativ în vigoare, care le impune măsuri de protecție a informațiilor aparținând categoriilor menționate; acolo unde a apreciat oportun, legiuitorul a prevăzut în mod expres dreptul unor autorități/instituții publice de a cere actele, datele, documentele și informațiile necesare realizării atribuțiilor lor și obligația corelativă a terților de a răspunde la asemenea solicitări [art. 76 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată¹; art. 4 și art. 25 alin. (1) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată², art. 6

¹ Potrivit art. 76 din Legea nr. 47/1992, republicată, „Autoritățile publice, instituțiile, regiile autonome, societățile comerciale și orice alte organizații sunt obligate să comunice informațiile, documentele și actele pe care le dețin, cerute de Curtea Constituțională pentru realizarea atribuțiilor sale”.

² Conform art. 4 și art. 25 alin. (1) din Legea nr. 35/1997: „Autoritățile publice sunt obligate să comunice sau, după caz, să pună la dispoziția instituției Avocatul Poporului, în condițiile legii, informațiile, documentele sau actele pe care le dețin în legătură cu petițiile care au fost adresate instituției Avocatul Poporului, precum și cele referitoare la sesizările din oficiu și la vizitele anunțate sau inopinate pe care aceasta le efectuează pentru îndeplinirea atribuțiilor specifice Mecanismului național de prevenire a torturii în locurile de detenție, acordându-i

alin. (2) din O.G. nr. 94/1999 privind participarea României la procedurile în fața Curții Europene a Drepturilor Omului și a Comitetului Miniștrilor ale Consiliului Europei¹, art. 5 alin. (1) din O.U.G. nr. 11/2017 privind organizarea și funcționarea Agentului guvernamental pentru Curtea de Justiție a Uniunii Europene, precum și pentru Curtea de Justiție a Asociației Europene a Liberului Schimb²];

- comunicarea de către organele de urmărire penală de informații mass-mediei, în condițiile prevăzute de *Ghidul C.S.M. privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass-media*, nu prejudiciază caracterul nepublic al urmăririi penale³; în plus, relevante sunt și considerentele DCC nr. 633/2018, în care s-a reținut că „în condițiile în care furnizarea informațiilor din cauzele penale este justificată de satisfacerea unui interes public prevăzut de lege, inclusiv cel privind aflarea adevărului în cauză, este comunicarea publică a acestor informații de către organele de urmărire penală sau instanța de judecată; se asigură astfel un just echilibru între interesul individual al persoanei vizate de o anchetă penală, care beneficiază de prezumția de nevinovăție, și interesul general al societății, protejat, pe de o parte, din perspectiva dreptului cetățeanului la informare și, pe de altă parte, din perspectiva organelor judiciare de a afla adevărul și de a îndeplini actul de justiție. Cu alte cuvinte, indiferent de destinatarul informațiilor privind ancheta judiciară, că este vorba de publicul larg sau de instituții ale statului, comunicarea acestor informații nu trebuie făcută într-o asemenea manieră încât să prezinte persoana supusă procedurilor judiciare ca vinovată, atât timp cât în cauză nu există o hotărâre definitivă în acest sens”;

- protejarea caracterului nepublic al urmăririi penale este realizată și prin mijloace de drept penal, art. 277 C.pen. incriminând ca infracțiune de compromitere a intereselor justiției divulgarea fără drept a unor date relative la urmărirea penală.

(ii) caracterul necontradictoriu al urmăririi penale; ca excepție, există și „insule” de contradictorialitate în cursul urmăririi penale (de exemplu, dezbateră propunerii de arestare preventivă sau de arest la domiciliu a inculpatului sau efectuarea procedurii probator al expertizei sau al confruntării, ori reglementarea dreptului persoanei

srijin pentru exercitarea atribuțiilor sale”, respectiv „Avocatul Poporului, adjunctii acestuia, precum și personalul de specialitate al instituției Avocatul Poporului au dreptul să facă anchete proprii, să ceară autorităților administrației publice orice informații sau documente necesare anchetei, să audieze și să ia declarații de la conducătorii autorităților administrației publice și de la orice funcționar care poate da informațiile necesare soluționării petiției, în condițiile prezentei legi”.

¹ În baza art. 6 alin. (2) din O.G. nr. 94/1999: „Instanțele judecătorești [...], Ministerul Public [...] au obligația să trimită agentului guvernamental, la cererea și în termenul stabilit de acesta, pe lângă actele, datele și informațiile prevăzute la alin. (1), și actele privind procedurile aflate în curs de desfășurare în fața acestora, indiferent de stadiul în care se află, cu respectarea celerității procedurilor interne în curs”.

² Potrivit art. 5 alin. (1) din O.U.G. nr. 11/2017, „În scopul reprezentării juridice, autoritățile și instituțiile publice sunt obligate să trimită, la cererea și în termenul stabilit de Agentul guvernamental, precum și de structura specializată în contenciosul UE, toate actele, datele și informațiile solicitate”.

³ Conform art. 66 alin. (3) teza finală din Legea nr. 304/2022, „În comunicarea publică, parchetele trebuie să respecte prezumția de nevinovăție, caracterul nepublic al urmăririi penale și dreptul nediscriminatoriu la informare”.

Capitolul VII

Căile extraordinare de atac

În acest capitol vor fi analizate cele patru căi extraordinare de atac prevăzute de Codul de procedură penală:

a) *revizuirea* – care poate fi exercitată în vederea înlăturării erorilor judiciare de fapt sau violărilor cu caracter continuu ale drepturilor garantate de Convenția europeană ori încălcărilor dispozițiilor constituționale;

b) *contestația în anulare* – care poate fi exercitată în scopul înlăturării erorilor de procedură;

c) *recursul în casație* – care poate fi exercitată în vederea înlăturării erorilor de drept substanțial și cele referitoare la competență;

d) *redeschiderea procesului penal în cazul judecării în lipsă* – care poate fi exercitată în scopul obținerii rejudecării cauzei în vederea asigurării dreptului la un proces echitabil în componenta referitoare la dreptul persoanei de a fi prezentă efectiv în cadrul procesului penal în scopul exercitării dreptului la apărare;

- reglementarea strictă și limitativă a titularilor, cazurilor și termenelor de exercitare a căilor extraordinare de atac (care urmează a fi analizate în continuare) are ca scop, pe de o parte, respectarea **principiului autorității de lucru judecat**, iar, pe de altă parte, asigurarea eficienței principiului (mai general) al **securității raporturilor juridice** stabilite prin hotărâri definitive¹; posibilitatea impunerii

¹ În doctrină (*Gr. Theodoru*, Tratat de drept procesual penal, Ed. Hamangiu, București, 2008, p. 872) s-a arătat că instituirea căilor extraordinare de atac aduce atingere autorității de lucru judecat, așadar, stabilității hotărârilor judecătorești definitive, menită a da încredere în activitatea justiției, de a asigura executarea pedepselor de către cei condamnați, prevenind, astfel, săvârșirea de noi infracțiuni. Importanța acestor două principii a fost subliniată de Curtea Europeană în cauza *Hornsby c. Greciei* în care s-a reținut că „unul dintre aspectele fundamentale ale supremației dreptului este *principiul securității juridice* care impune, *inter alia*, ca, atunci când instanțele au pronunțat o soluție definitivă, soluția lor să nu mai poată fi pusă în discuție. *Securitatea juridică implică principiul res iudicata* care constituie principiul caracterului definitiv al hotărârilor judecătorești, iar o derogare de la acest principiu poate fi justificată doar atunci când este impusă de circumstanțe excepționale. Acest principiu presupune ca nicio parte să nu poată solicita modificarea unei hotărâri judecătorești definitive și obligatorii doar pentru a obține o nouă rejudecare a cauzei. Dreptul de acces la instanță ar fi iluzoriu dacă sistemele judiciare naționale ar permite ca o hotărâre judecătorească obligatorie să rămână fără efect în detrimentul unei părți. Ar fi de neconceput ca art. 6 parag. 1 din Convenția europeană să descrie în detaliu garanțiile procedurale oferite justițiabililor fără a proteja executarea hotărârilor judecătorești; a interpreta art. 6 ca reglementând exclusiv accesul la instanță și desfășurarea procedurilor ar putea conduce la situații incompatibile cu principiile statului de drept.

unor condiții restrictive de exercitare a căilor extraordinare de atac este acceptată și de jurisprudența Curții Europene (cauza *Golder c. Marii Britanii*, cauza *Guérin c. Franței*) care relevă posibilitatea instituirii unor restricții exercițiului dreptului de acces la justiție dacă acestea urmăresc un scop legitim, nu afectează însăși substanța dreptului și asigură un raport rezonabil de proporționalitate între scopul urmărit și mijloacele alese. Liberul acces la justiție nu este incompatibil cu reglementarea căilor extraordinare de atac, însă necesitatea respectării principiului siguranței raporturilor juridice impune ca temenele și cazurile în care pot fi exercitate să aibă un caracter excepțional (cauzele *Hornsby c. Greciei*, *Lunari c. Italiei*, *Ouzoumis c. Greciei*).

Secțiunea 1. Contestația în anulare

- contestația în anulare este calea extraordinară de atac nesuspensivă de executare ce poate fi exercitată în cazurile strict și limitativ prevăzute de lege, în scopul anulării unei hotărâri definitive pronunțate cu încălcarea normelor procesual penale și al pronunțării unei noi hotărâri cu respectarea exigențelor legale;

- este o cale de atac de *retractare*, instanța care a pronunțat hotărârea cu încălcarea unor norme de procedură¹ anulând hotărârea în scopul înlăturării **erorilor de procedură (error in procedendo)** în legătură cu exercitarea drepturilor procesuale ale părților sau persoanei vătămate ori a celor referitoare la instanța de judecată.

§1. Cazurile de contestație în anulare

- prin reglementarea strictă a erorilor de procedură care pot justifica exercitarea contestației în anulare se urmărește, pe de o parte, respectarea *autorității de lucru judecat* a hotărârii definitive, iar, pe de altă parte, respectarea principiului *securității raporturilor juridice* stabilite prin hotărâri definitive (principiu care interzice rejudecarea unor aspecte avute deja în vedere de instanțele de judecată);

- potrivit art. 426 C.proc.pen., împotriva hotărârilor penale definitive se poate face contestație în anulare în următoarele **cazuri**:

a) când judecata în apel a avut loc fără citarea legală a unei părți sau când, deși legal citată, a fost în imposibilitate de a se prezenta și de a înștiința instanța despre această imposibilitate [art. 426 lit. a) C.proc.pen.];

- acest caz de contestație în anulare vizează **numai erorile de procedură de la judecata în apel**;

¹ Instanța sesizată cu o contestație în anulare nu verifică dacă în cauză hotărârea a căreia anulare se cere a fost pronunțată în urma unei eronate aprecieri a probelor, ori dacă legea substanțial penală a fost temeinic aplicată și nici dacă apărările formulate de părți sau persoana vătămată au fost corect sau greșit reținute.

Art. 426 lit. a) C.proc.pen. conține două ipoteze în care se poate exercita contestația în anulare:

1. art. 426 lit. a) teza I C.proc.pen. vizează situația în care prin exercitarea contestației în anulare este înlăturată încălcarea, cu ocazia **judecății în apel**, a dreptului la un proces echitabil al părții în privința garanțiilor dreptului la apărare, a dreptului de a participa personal la dezbateri, a încălcării principiilor contradictorialității și al egalității armelor, a dreptului de a propune probe;

- este necesar ca **procedura de citare a părții ori a persoanei vătămate (apelant sau intimat) la judecarea apelului**¹ (se va avea în vedere stadiul în care au fost formulate cereri, au fost administrate probe și au fost susținute concluzii asupra apelului) să nu fi fost îndeplinită deloc, ori a fost îndeplinită doar la o parte dintre adresele de citare indicate de inculpat sau să fi fost viciată², fiind încălcate astfel dispozițiile art. 420 alin. (1) și (2) C.proc.pen., potrivit cărora judecarea apelului se face cu citarea părților și a persoanei vătămate, prezența inculpatului aflat în stare de deținere care nu a solicitat judecata în lipsă fiind obligatorie;

- nu este admisibilă contestația în anulare în cazurile în care nelegala citare a părții a avut loc cu ocazia judecării în primă instanță indiferent dacă hotărârea a rămas definitivă prin neapelare sau retragerea apelului ori în urma judecării în apel ori dacă prin intermediul căii extraordinare de atac se invocă doar nelegala comunicare a deciziei pronunțate în apel;

- este inadmisibilă contestația în anulare dacă nelegalitatea procedurii de citare a avut loc la unul din termenele din apel, fiind complinită pentru termenele următoare, iar partea nelegală citată nu a invocat la aceste din urmă termene sau la dezbaterile apelului ipoteza de nelegalitate, deși avea posibilitatea; va fi însă admisibilă contestația în anulare dacă nelegalitatea procedurii de citare a avut loc la toate termenele din etapa procesuală a apelului, iar persoana vătămată sau partea au lipsit de la judecată din acest motiv;

- aceste vicii, care atrag, de regulă, **nulitatea relativă**³, nu trebuie să fi fost acoperite prin prezența părții nelegal citate, personal sau reprezentată de un avocat ales sau din oficiu, la judecarea apelului; celelalte părți, legal citate, au posibilitatea să

¹ Având în vedere particularitățile procedurii de confirmare a soluției de renunțare la urmărirea penală care se desfășoară cu citarea obligatorie a părților și a persoanei vătămate, cred că ar putea fi admis pe cale pretoriană că respectarea dreptului la un proces echitabil și a dreptului la un recurs efectiv conduc la reținerea admisibilității contestației în anulare și împotriva încheierii judecătorului de cameră preliminară pronunțată în condițiile nelegalei citări a persoanei vătămate sau a părților în temeiul art. 6 și 13 CEDO.

² În doctrină (Gh. Mateuț, *Contestația în anulare*, p. 2, parag. 10, disponibil pe www.universuljuridic.ro) s-a arătat că viciile de citare ar putea consta în nerespectarea dispozițiilor legale care stabilesc mențiunile pe care trebuie să le cuprindă citația (art. 258 C.proc.pen.), locul unde se citează partea (art. 259 C.proc.pen.) sau întocmirea dovezii de primire ori a procesului-verbal la care se referă art. 261 C.proc.pen.

³ Neregularitatea procedurii de citare a inculpatului poate conduce la absența acestuia de la proces, caz în care va fi incidentă **nulitatea absolută** a actelor procesuale/procedurale efectuate sau excluderea probelor în ipoteza în care prezența inculpatului este obligatorie, în temeiul art. 281 alin. (1) lit. e) C.proc.pen.

invoce neregularități privind procedura de citare a unei alte părți doar în condițiile art. 263 alin. (2) C.proc.pen. numai la termenul la care s-au produs;

- nu constituie un viciu al procedurii de citare efectuarea acesteia la domiciliul ales al părții, iar nu la adresa de domiciliu sau reședință a acesteia, în ipoteza în care pe parcursul urmăririi penale sau judecării partea și-a ales un domiciliu procedural în vederea efectuării citării și comunicării actelor de procedură, dacă această opțiune nu a fost revocată până în stadiul procesual al apelului; tot astfel, nu poate fi invocat acest caz de contestație în anulare în ipoteza în care procedura de citare a fost efectuată la domiciliul/reședința pe care inculpatul a adus-o la cunoștința organelor judiciare, chiar dacă ulterior inculpatul și-a stabilit în mod legal reședința sau domiciliu la o altă adresă (din țară sau străinătate) fără a o aduce la cunoștința organelor judiciare, încălcându-și astfel obligația prevăzută de art. 108 alin. (2) lit. b) C.proc.pen.;

- *numai partea nelegal citată* care a lipsit de la judecarea apelului *poate să invoce acest caz de contestație în anulare* deoarece numai aceasta are un interes procesual propriu și actual, nefiind posibil ca altă parte, legal citată sau prezentă la judecarea apelului, să exercite calea extraordinară de atac pentru acest motiv [de pildă, inculpatul nu poate invoca pe acest temei lipsa de procedură la judecata în apel cu un coinalpat, ori cu partea civilă sau cu partea responsabilă civilmente; deopotrivă, inculpatul condamnat pentru luare de mită nu poate exercita contestația în anulare pentru motivul că procedura cu denunțatorul (care nu are calitatea de parte în proces, ci de martor) a fost nelegal îndeplinită].

Cazul de contestație în anulare prevăzut în art. 426 lit. a) C.proc.pen. nu este incident în ipoteza hotărârilor penale definitive pronunțate în procedura de recunoaștere și executare a hotărârilor de condamnare la pedepse privative de libertate emise în statele membre ale Uniunii Europene și de transferare a persoanelor condamnate, deținute în alte state membre ale Uniunii Europene, în vederea executării pedepsei privative de libertate într-un penitenciar din România, reglementată în Legea nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală, întrucât în dispozițiile art. 166 alin. (11) din Legea nr. 302/2004 se prevede că apelul se judecă fără citarea persoanei condamnate, iar contestația în anulare întemeiată pe dispozițiile art. 426 lit. a) C.proc.pen. se referă exclusiv la ipoteza în care citarea părții la judecata în apel este obligatorie (I.C.C.J., secția penală, decizia nr. 4/A din 8 ianuarie 2020, www.scj.ro).

Cazul de contestație în anulare prevăzut în art. 426 lit. a) C.proc.pen. corespunde celui de la art. 386 lit. a) și b) C.proc.pen. din 1968, în reglementarea anterioară constituind și motiv de recurs/casare, prevăzut la art. 385⁹ alin. (1) pct. 21 C.proc.pen. din 1968. Trebuie arătat, în primul rând, că o contestație în anulare întemeiată pe prevederile art. 426 lit. a) C.proc.pen. poate fi introdusă de către persoana care a avut, în apel, calitatea de parte apelantă sau intimată și față de care procedura de citare pentru termenul când s-a judecat apelul nu a fost îndeplinită conform legii sau care, deși legal citată, a fost în imposibilitate de a se prezenta și de a înștiința instanța despre această imposibilitate. Curtea consideră că această condiție – ca procedura de citare să nu fi

fost legal îndeplinită față de partea care o invocă pe calea contestației în anulare – este cerută și de noua reglementare, chiar dacă nu se mai vorbește de „procedura de citare a părții”, ci de „citarea legală a unei părți”, legea fiind schimbată doar în litera, nu și spiritul ei. Astfel, fiind vorba de o cale extraordinară de atac, prin care se tinde la desființarea unor hotărâri intrate deja în puterea de lucru judecat, cazurile în care poate fi declarată trebuie strict interpretate. În aceste condiții, prin dispozițiile de la art. 426 lit. a) C.proc.pen., scopul legiuitorului a fost cu siguranță acela de a oferi un remediu procesual părții care nu a fost legal citată și cu privire la care s-a pronunțat o hotărâre rămasă definitivă. Celelalte părți din proces, legal citate, puteau invoca lipsa de procedură cu o altă parte chiar la termenul la care s-a judecat cauza în apel, nerespectarea dispozițiilor referitoare la citare fiind sancționate cu nulitatea relativă, ce poate fi invocată în condițiile art. 282 C.proc.pen. Reformarea unei hotărâri penale definitive din motive ce țin de nelegala citare a unei părți se justifică numai atunci când este cerută de partea care s-a aflat în imposibilitatea de a invoca această neregulă, adică numai de partea nelegal citată. Această interpretare se impune cu atât mai mult cu cât potrivit noii reglementări fostele cazuri de contestație în anulare prevăzute la art. 386 lit. a) și b) C.proc.pen. din 1968 au fost reunite într-unul singur – cel de la art. 426 lit. a) C.proc.pen. – care se referă și la situația în care o parte, deși legal citată, a fost în imposibilitate de a se prezenta și de a înștiința instanța despre această imposibilitate. Or, în aceste condiții, dacă termenul „parte” din cuprinsul textului supus analizei ar desemna pe oricare dintre părțile din apel, ar însemna să admitem că legiuitorul a dorit să reglementeze acest motiv de contestație în anulare pentru ca o parte să poată invoca și faptul că cealaltă parte, deși legal citată, a fost în imposibilitate de a se prezenta și de a înștiința instanța despre această imposibilitate, ceea ce ar fi absurd. În al doilea rând, după cum I.C.C.J. a arătat într-o decizie anterioară (*I.C.C.J., secția penală, decizia nr. 1331 din 9 aprilie 2009*), contestația în anulare este inadmisibilă dacă se invocă dispozițiile menționate cu privire la decizii pronunțate de instanța de apel după amânarea pronunțării – așa cum s-a procedat în dosarul în care a fost condamnat inculpatul; aceasta, întrucât încheierea de amânare a pronunțării este un act procedural care nu poate fi supus examinării pe calea contestației în anulare, al cărei obiect îl constituie numai hotărâri penale definitive (*C.A. București, secția a II-a penală, decizia nr. 537 din 24 aprilie 2014, www.sintact.ro*).

Exercitând contestația în anulare, petentul a invocat lipsa de procedură în fața instanței de apel pe motivul că nu s-a aflat în localitate la primirea citației, iar semnătura aplicată pe citație la rubrica „destinatar” nu îi aparține, în cauză existând astfel indiciile comiterii unei infracțiuni de fals intelectual prevăzute de art. 321 C.pen. (...), dacă o asemenea formă de cercetare pe cale incidentală este permisă și reglementată de lege în anumite situații în calea de atac a revizuirii, în cazul contestației în anulare, o asemenea ipoteză nu este prevăzută, o investigare pe cale incidentală a falsului pretins comis pe dovada de îndeplinire a procedurii de citare, putând produce efecte asupra unor persoane care nu au nicio calitate în procesul respectiv. (...) În cazul unei contestații în anulare în care se invocă lipsa procedurii de citare, instanța nu poate reține nici măcar incidental falsificarea semnăturii olografe aplicate pe dovada de îndeplinire a